

Oikaisuvaatimus

Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 29.2.2024

Pykälä 19§ Vasaramäen liikuntalinjan lopettaminen 1.8.2025 alkaen

<https://ah.turku.fi/kaoplksj/2024/0229002t/5013769.htm>

“Vasaramäen koulun liikuntalinjatoiminta voitaisiin lopettaa vuosiluokilla 3–6. Nykykäsityksen mukaan (Huippu-urheiluyksikkö/Olympiakomitea ja Urheiluakatemia) liikuntalinjatoiminta alkaa liian varhaisessa vaiheessa eikä palvele sen paremmin huippu-urheilua kuin tavallista liikunnan edistämistä (1). Liikuntalinjasta luopuminen mahdollistaa Vasaramäen koulussa jopa sen, että yleistä liikkumista voidaan edistää ja liikuntaa tarjota valinnaisaineena suuremmalle joukolle (2). Lisäksi on todettava, että 3. ja 4.-luokkalaisten liikkuminen paikasta toiseen sisältää vielä ylimääräisiä riskejä liikenneturvallisuudenkin näkökulmasta (3). Oppilaiden ottaminen voitaisiin lopettaa 1.8.2025. Asiaa on erikseen esitelty lautakunnalle 12.12.2023 (4).

Liikuntaluokkatoiminta perustuu Turussa edelleen urheiluun (5). Samaan aikaan kuitenkin pitää jatkuvasti pyrkiä lisäämään lasten ja nuorten liikunnallisuutta, koska lapset ja nuoret myös Turussa liikkuvat riittävästi terveytensä ja muun hyvinvointinsa näkökulmasta.(6)”

Oikaisuvaatimus:

- 1) Olympiakomitea tukee lausunnoissaan yleisesti liikunnan lisäämistä, ei vähentämistä:

Vuonna 2019 eduskunnan hyväksymässä liikuntapoliittisessa selonteossa (s. 21) linjattiin seuraavaa: ”Mahdollisuuksien mukaan alakouluikäisten seuratoimintaa voi myös sijoittaa koulupäivän välittömään yhteyteen ja koulun läheisyyteen. Yläluokilla on mahdollistettava urheilukoulutoiminta ja jokaisessa koulussa tulisi olla liikuntakerhotoimintaa.” Lisäksi jokaisella koulutusasteella tulisi huomioida fyysisen aktiivisuuden edistäminen ja liikunnan lisääminen koulupäivissä. Tätä voidaan tukea kehittämällä koulujen liikunnallista toimintakulttuuria (esimerkiksi Liikkuvat-ohjelmien kautta). Tutkimusten mukaan koulupäivän aikaisella liikunnalla on yhteys hyviin oppimistuloksiin sekä oppimisen mahdollistaviin tekijöihin, kuten keskittymiseen, käyttäytymiseen ja viihtyvyyteen. Perusopetuksen kautta tavoitetaan koko ikäluokka, joten koulu tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden sisällyttää liikunta osaksi pedagogisia ratkaisuja ja sitä kautta osaksi lasten ja nuorten oppimista taustasta riippumatta. Monipuolinen liikunnan lisääminen perusopetukseen ja koulupäivien yhteyteen on perusteltua kansanterveydellisten näkökulmien lisäksi myös huippu-urheilun näkökulmasta.

<https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2021/06/512c0e9c-olympiakomitean-lausunto-sivistysvaliokunnalle-koulutuspoliittisesta-selonteosta.pdf>

- 2) Liikuntalinjan lopettaminen ei lisää oppilaiden liikkumista. Liikuntalinjan liikuntamäärää ei pystytä korvaamaan valinnaisella liikunnalla. Viikkotuntimäärä laskee kaksi tuntia. Tälläkin hetkellä liikuntalinjan paikkoja on pystytty tarjoamaan pääsykokeiden kautta halukkaille ja motivoituneille Vasaramäen koululaisille. Täydennyshaun kautta on voinut hakeutua liikuntalinjalle alakoulun myöhemmilläkin luokilla. Näin liikuntalinja ei ole ollut este koulun liikunnan tarjoamisessa. Koululla on tarjolla myös liikuntakerhoja, jotka tukevat liikuntamyönteistä koulutomintaa.

- 3) Liikuntalinjan toiminnassa käytetään lähiliikuntapaikkoja hyväksi samalla tavalla kuin normaalissakin koululiikunnassa. Näin 3.–4.luokkalaisten liikkuminen lähiliikuntapaikoille ei ole sen ihmeellisempää kuin normaaleillakaan liikuntatunneilla.
- 4) Asian esittelyyn kasvatus- ja opetuslautakunnalle pyydettiin vain liikuntalinjan tuomia haasteita. Asiasta ei pyydetty tuomaan esille hyviä käytänteitä eikä kehitysehdotuksia.
- 5) Liikuntalinja ei perustu urheiluun. Liikuntalinjalle hakiessa ei tarvita lajitaustaa eikä seurasidonnaisuutta. Pääsykokeissa testataan kyllä lajitaitoja, mutta huomiota kiinnitetään erityisesti motivivaatioon ja innostukseen.
- 6) Liikuntalinja ei ole este muiden oppilaiden liikuntaedellysten kehittämiseen ja lisäämiseen Turussa. Liikuntalinja ei estä liikunnan lisäämistä kaikissa Turun kouluissa valinnaisuusaineiden kautta. Liikuntamyönteisissä kouluissa pieniäkin tekoja saadaan aikaiseksi jo välituntijärjestelyillä ja koulun tarjoamilla liikuntakerhoilla, jos vain halutaan.

“Taloudellisten vaikutusten arviointi

Suorat vaikutukset

Edellä kuvattujen uudistusten suorat taloudelliset vaikutukset ovat kustannuksia kohtuullisessa määrin lisääviä (opetustuntimäärän kasvattaminen +2 vvt, 400 000 euroa ja toisaalta kustannuksia vähentäviä (venäjän kieliluokka, 52 000 euroa ja liikuntalinja 15 000 euroa)(1). Muutoksen nettokustannusvaikutus olisi siis 323 000 euroa.”

- 1) Liikuntalinjan lopettamisella ei juurikaan taloudellisia vaikutuksia.

“Lapsivaikutusten arviointi

Raporttia tehtäessä käytiin läpi laaja kuulemiskierros, millä tavoin asia vaikuttaa peruskouluikäisiin ja mitä vaikutuksia asialla on toisen asteen koulutukseen. Selvitykset kohdennettiin kasvatuksen ja opetuksen henkilöstöön, huoltajiin ja oppilaisiin (1). Erilaisten kuulemisten yhteydessä on käynyt ilmi, että opetusta on tarpeen edelleen kehittää lähikouluissa eri puolilla kaupunkia ja tarjota oppilaille monipuolisempia valinnaisainemahdollisuuksia. Uusia erikoisluokkia ei haluta vaan muun tyyppisiä keveämpiä ja vähemmän segregoivia ratkaisuja (2). Pikemminkin on käymässä niin, että hakeutuminen perinteisille erikoisluokille on vähentynyt ja osin loppumassa kokonaan tämänkin selvitysprosessin aikana.

Selvitystyötä on tarpeen edelleen jatkaa ja muutostarpeet saadun palautteen pohjalta on perusteltua käsitellä lautakunnassa uudestaan syksyllä 2025. (3)”

- 1) Vasaramäen liikuntalinjan lopettamisesta liikuntalinjan haasteista ei ole kuultu kuin rehtoreilta. Lausuntoja asiasta on pyydetty vasta kasvatus- ja opetuslautakunnan 16.1.2024 kokouksen jälkeen. Vasaramäen vanhempainyhdistys Vaskun

vanhemmat ry, Vasaramäen liikuntalinjalaisten vanhemmat ja seuratoimijat ovat jättäneet lausuntonsa liikuntalinjan säilyttämiseksi. Nämä lausunnot on sivuutettu päätöksenteossa. Keskustelutilaisuuteen aiheesta ei annettu mahdollisuutta, vaan tilaisuus peruttiin nopeasti sen julkaisemisen jälkeen. Apulaispormestari Piia Elo ei koulukierroksillaan ole tullut lainkaan Vasaramäkeen kuuntelemaan asiasta henkilökuntaa, oppilaita tai vanhempia.

- 2) Liikuntaluokka on erinomainen esimerkki "keveämmästä ja vähemmän segregoivasta ratkaisusta". Liikuntalinja on hyvin hienovarainen tapa toteuttaa painotettua opetusta, koska oppilaat eivät muodosta omaa kiinteää opetusryhmää. Vain liikuntatunneilla liikuntalinjan oppilaat ovat koottuna omiin ryhmiinsä. Oppilaiden lajitaustat ja osaaminen ovat monesta eri lajista, mikä korostaa toisilta oppimista. Liikuntalinja tukee liikunnallista elämäntapaa ja liikunnan riemua. Liikuntalinjalla on myös muita erikoisluokkia enemmän muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvia oppilaita sekä erityisen tuen oppilaita.
- 3) Selvitystyötä tulee jatkaa ja se tulee tehdä kattavasti ja tasa-arvoisesti. Tunnuslukuja tulee verrata keskenään kaikissa erikoisluokka- ja painotetun opetuksen toiminnoissa. Selvitetään ensiksi ja päätetään vasta sitten.

On syy mikä vain, toivoisimme, että **kaikkia Turun erikoislinjoja (kieliluokat, musiikkiluokat, matikkaluokat) kohdellaan tasa-arvoisesti ja vertaillaan tunnuslukuja keskenään**. Ovat ne sitten euroja tai muuta kuin suomen tai ruotsin kieltä äidinkielenään puhuvia oppilaita. Liikuntalinja on muihin erikoisluokkiin nähden vähiten segregatiota aiheuttava. Oppilaat on sijoitettu tavallisille luokille ja liikuntalinjalla on muita erikoisluokkia enemmän tuetun opetuksen oppilaita ja muita kuin suomea äidinkielenään puhuvia oppilaita.

Vasaramäen koulun vanhempainyhdistys, Vaskun vanhemmat ry

Tiina Lahtela, puheenjohtaja